

УВОД

Кейнсианската теория е повлияла през 60-те години на 20 век и много икономисти остават Кейнсианци до днес. Но кейнсианското мислене започва да губи влияние през 70-те години, когато кейнсианският модел е изглеждал неспособен да обясни стагфлацията - едновременно с безработицата и инфлацията, които са характерни за този период. Оттогава кейнсианците преосмислят и променят техните възгледи, и нови школи се появяват, за да оспорват тяхната позиция.

Интересното е, че някои от тези „претенденти” - монетаристи и школата на рационалните очаквания - поразително приличат класическите икономисти. По-специално, те обикновено твърдят, че икономиката се стреми към пълна заетост и че държавната намеса не е необходима и дори контрапродуктивна. По този начин, дебатът за икономическата политика остава актуален.

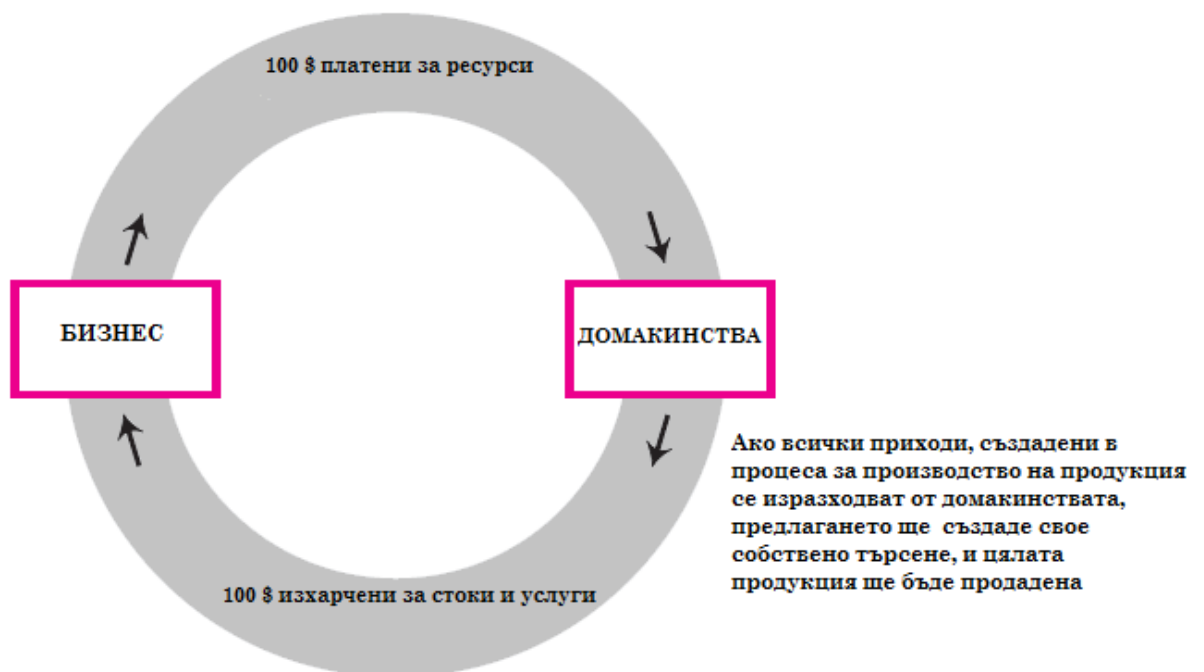
1. Закон на Сей

Класическите икономисти базират техните прогнози за пълна заетост на принципа, известен като Закон на Сей, създаден на френския икономист Ж.Сей (1776-1832). Според закона на Сей, „Предлагането създава свое собствено търсене”. С други думи, в процеса на производство на продукцията, фирмите също създават достатъчно доходи, за да се гарантира, че цялата продукция ще бъде продадена. Тази теория заема важно място в класическата икономика, поради което ние ще я разгледаме по-долу (Виж фиг.1).

Фигура 1 показва, че когато фирмите произвеждат продукцията, те създават доход, плащания, които трябва да бъдат направени на доставчиците на различните икономически ресурси. Да предположим, например, че фирмите искат да произвеждат продукцията на стойност \$ 100, която да се продава на домакинствата. За да направят това, фирмите,

първо, трябва да придобият икономически ресурси, необходими за производството на тези стоки и услуги. Собствениците на икономическите ресурси са домакинствата и те очакват своите доходи - заплати, наем, лихви и печалби. Ето защо, \$ 100 във формата на различни плащания ще постъпят в домакинствата. Ако домакинствата изразходват целия си доход, който получават, всичко, което е произведено ще се продаде. Предлагането ще създаде собствено търсене.

Фиг.1

Тъй като класическите икономисти приемат Закон на Сей, те вярват, че няма нищо, което да попречи на икономиката да разшири пълната заетост. Докато търсещите работа са готови да работят за заплата, която не е над тяхната производителност (техния принос за фирмата), предприятията, търсещи печалба, ще желаят да наемат всеки, който иска работа. Така винаги ще има адекватно търсене на продукцията от тези допълнителни работници, защото "предлагането създава свое собствено търсенето."

Този процес може да бъде нарушен от спестяванията. Ако домакинствата са решили да спестят част от техните доходи, не целият